

Μνήμη Γρηγόρη Αυξεντίου (03 Μαρτίου 1957)

Σαν σήμερα, πριν από 64 χρόνια ο Γρηγόρης Αυξεντίου με την ηρωική του θυσία πέρασε στο πάνθεον των ηρώων.

Στις 3 Μαρτίου 1957 οι πάνοπλοι Άγγλοι στρατιώτες, περικύκλωσαν το κρησφύγετο του Υπαρχηγού της ΕΟΚΑ και έριξαν μέσα σε αυτό βενζίνη και χειροβομβίδα, με αποτέλεσμα να πέσει μαχόμενος ο Σταυραετός του Μαχαιρά. Ο ήρωας Γρηγόρης Αυξεντίου τάφηκε την επομένη, 4 Μαρτίου, στις Κεντρικές Φυλακές, στα Φυλακισμένα Μνήματα.

«Στην εσχάτην
ανάγκην θα
αγωνιστώ και θα
πεθάνω σαν
Έλληνας,
αλλά ζωντανόν δεν
θα με πιάσουν.»

Ο Γρηγόρης Αυξεντίου γεννήθηκε στο χωριό Λύση Αμμοχώστου στις 22 Φεβρουαρίου 1928. Με την αποφοίτησή του από το γυμνάσιο μετέβη στην Ελλάδα για να σπουδάσει στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων. Μπήκε τελικά στη Σχολή Εφέδρων Αξιωματικών και παράλληλα μελετούσε για να εγγραφεί στη Φιλοσοφική. Υπηρέτησε στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα ως Ανθυπολοχαγός πεζικού και μετά επέστρεψε στην Κύπρο, όπου εργάστηκε ως οδηγός ταξί.

Στις 20 Ιανουαρίου 1955 μπήκε στον αγώνα κατά των Άγγλων. Πολύ γρήγορα διακρίθηκε για τις ηγετικές του ικανότητες και του δόθηκε η θέση του υπαρχηγού της Ε.Ο.Κ.Α, της μεγαλύτερης απελευθερωτικής οργάνωσης στο νησί, με κύριο στόχο την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Κατά τη διάρκεια της σύντομης αντιστασιακής του δράσης έλαβε τα ψευδώνυμα «Ζήδρος», «Ρήγας», «Αίαντας», «Άρης», «Μάστρος» και «Ζώτος».

Οι Άγγλοι κατακτητές έκαναν πολλές προσπάθειες για να τον συλλάβουν και τον επικήρυξαν με 5.000 λίρες. Ο Αυξεντίου πάντα τους ξέφευγε. Μια φορά μεταμφιέστηκε σε καλόγερο και κέρασε τους Άγγλους διώκτες του, χωρίς να τον αναγνωρίσουν. Στις 10 Ιουνίου του 1955 βρήκε την ευκαιρία να παντρευτεί την αγαπημένη του Βασιλική στο μοναστήρι της Αχειροποιήτου.

Το Πάσχα του 1956 βρίσκει τον ήρωα ν' αναρρώνει στο ιστορικό μοναστήρι του Μαχαιρά, μετά από εγχείρηση. Εκεί συνέβη και το πρωτοφανές της εμφάνισής του ενώπιον των διωκτών του, όταν πάνω από 100 Άγγλοι αξιωματικοί και στρατιώτες έζωσαν το μοναστήρι. Μεταμφιεσμένος σε καλόγερο, με γενειάδα και ράσο, ο Γρηγόρης Αυξεντίου παρουσιάστηκε και συστήθηκε στον Άγγλο επικεφαλής αξιωματικό ως ο «πάτερ-Χρύσανθος».

Στις 31 Δεκεμβρίου του 1956, παραμονή Πρωτοχρονιάς, κυκλώνεται μαζί με τα παλικάρια του στο χωριό Ζωοπηγή και ακολουθεί σφοδρή σύγκρουση. Ο Αυξεντίου τραυματίζεται, αλλά διαφεύγει, αφήνει όμως νεκρό πίσω τον συναγωνιστή του Μάκη Γεωργάλλα. Την 1η Μαρτίου του 1957, οι Άγγλοι ξαναεισβάλλουν στο μοναστήρι του Μαχαιρά. Υποβάλουν σε εξαντλητική ανάκριση τον αγωγιάτη της Μονής και τον αναγκάζουν να αποκαλύψει ότι ο Αυξεντίου έχει κατασκευάσει καταφύγιο – κρύπτη ένα χιλιόμετρο πιο κάτω. Έτσι οι Άγγλοι, με ισχυρές δυνάμεις, οδηγούνται στο κρησφύγετο και το περικυκλώνουν.

Ο άνδρας, θρύλος της ΕΟΚΑ, προαισθανόμενος το τέλος, διατάζει τους 4 μαχητές του να βγουν έξω και να παραδοθούν. Εκείνοι αρνούνται: Οι στιγμές είναι δραματικές. Ο Γρηγόρης Αυξεντίου ξαναπροσάξει: «εβγάτε έξω». Υπακούουν και μένει μόνος του. Ακολουθεί τιτανομαχία. Ένας Έλληνας μέσα σε μια σπηλιά, αμύνεται ηρωικά εναντίον ενός σχεδόν συντάγματος πεζικού με βαρύ οπλισμό. Οι Άγγλοι αρχίζουν να μετρούν νεκρούς. Ρίχνουν χειροβομβίδες και τραυματίζουν το παλικάρι. Στέλνουν τον Αυγουστή Ευσταθίου για να τον μεταπείσει και εκείνος αποφασίζει να μείνει μέσα και να πεθάνει πλάι στον αρχηγό του. Στις εκκλήσεις των Άγγλων να παραδοθεί, ο Γρηγόρης Αυξεντίου απαντά: **«Μολών λαβέ»**.

Περνούν δέκα ώρες. Οι σφαίρες πέφτουν σαν χαλάζι. Πάνω από 40 οι νεκροί Άγγλοι. Βρέχουν την περιοχή του σπηλαίου με βενζίνη και βάζουν φωτιά. Κόλαση πυρός. Ο Ευσταθίου επιχειρεί έξοδο και συλλαμβάνεται. Οι εμπρηστικές βόμβες λαμπαδιάζουν τα πάντα. Έτσι, καιόμενος σαν λαμπάδα, έπεσε ο Γρηγόρης Αυξεντίου, πυροβολώντας ως το τέλος, Κυριακή 3 Μαρτίου 1957. Ήταν 29 χρονών...

<https://omegalive.com.cy/grhgorhs-ayksentiou-60-xronia-apo-thn-hrwikh-thysia-toy-zhdroy>
<https://www.impantokratoros.gr/grigoris-auksentiou.el.aspx>

